mittods wieurd

Deuteronomy 16:18-21:9

- עליים וְשִׂטְרֵים תְּתֶּרְלְּלָ בַּכְּלִ־שִׁעְלֶּיךְ אֲשֶׂר יְהוֹה אֱלֹהִיךָ נֹתְן לְךָ 18 You shall appoint magistrates and officials for לִשֹבַטַיךָ וְשִׂפְטִוּ אֶת־הָעָם מִשִׂפַט־צֶדֶק:
 - your tribes, in all the settlements that your God is giving you, and they shall govern the people with due justice.
- 19 You shall not judge unfairly: you shall show no לא־תַּטָה מְשַׁלְּט לְא תַבִּיר פָּנִים וָלִא־תַקּח שוֹחָד כִי הְשׁוֹחָד יְעָנָר עיני חַכַמִּים וִיסַלַף הַבַּרֵי צַהִּיקם:
 - partiality; you shall not take bribes, for bribes blind the eyes of the discerning and upset the plea of the just.
- צָדֶק עְדֶק הַרְדֶּף לְמַעוּ הַחְיָה וְיָרָשׁהָ אֲתֹדְהְאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוֹה אֲלֹהְיָרָ 20 Justice, justice shall you pursue, that you may נתו לָרְ:
 - thrive and occupy the land that your God הוהי is giving vou.
 - תַעשַה־לַּךְ:
 - לאַ־תִּטָע לְּךָ אֲשַׂרָה כִּל־עָץ אַצָּל מִזְבָּח יְהוּה אֱלֹהֶיךְ אֲשָׂר 21 You shall not set up a sacred post—any kind of pole beside the altar of your God הוהי that you may make—

 - בין: אַלהַירָ: עוַגַא יִהוֹה אֱלֹהַירָ: 22 or erect a stone pillar; for such your God detests.

17

- an ox or הוהי אַשָּׁר יְהְיָה בוֹ מוּם כִּל הְבֶּר רְע כִי תוֹעַבַת יָהוָה אֱלֹהֵיךָ הוּא:
 - a sheep that has any defect of a serious kind, for that is abhorrent to your God הוהי.
- בי־יִמצָא בְקְרְבֶּרָ אֲשֶׁר־יְהוֹה אֱלֹהֶיְךָ נֹתָן לְךָ אִישׁ בֹּיִמְצָא בְקְרְבַּרָ בְאַחָד שְׁעֶרֶיךְ אֲשֶׁר־יְהוֹה אֱלֹהֶיִךְ נֹתָן לְךָ אִישׁ 2 If there is found among you, in one of the אוֹ־אִשַּׂה אֲשֶׂר יַעֲשַׂה אֶת־הַרָע בְּעִינָי יְהֹוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבְר בְּרִיתְוֹ:
 - settlements that your God הוהי is giving you, a man or woman who has affronted your God הוהי and transgressed the Covenant-
- או לְיָהַם וְלְשָׁמְשׁ | או לְיָהַם (יַשְׁלָהָם וְלְשָׁמְשׁ | או לְיָהַם (יַעֲבֶּר אֲלֹהִים אֲחָרִים וְשָׁתְחוּוּ לְהָם וּלְשָׁמְשׁ | או לְיָבֶּח (יַעֲבֶּר אֲלֹהִים אָחָרִים וְשָׁתְחוּוּ לְהָם וּלְשָׁמְשׁ | או לְיָבֶּח אַו לְכַל־צָבַא הַשַּמִיִם אֲשֵר לא־צַוִּיתי:
 - down to them, to the sun or the moon or any of the heavenly host, something I never commanded—
- 4 וְהַבֶּר־לְדָ וְשַׂמֶעֶתְ וְדָרַשִּׁתְ הֵיטֵב וְהנָה אֱמֶתֹ נְכָוֹן הַדָּלֵר נֶעֶשֹׁתְה התועבה הזאת בישראל:
- and you have been informed or have learned of it, then you shall make a thorough inquiry. If it is true, the fact is established, that abhorrent thing was perpetrated in Israel,
- 5 וָהְוֹצֵאתָ אֵת־הָאֵישׁ הַהֿוֹא אוֹ אֵת־הָאִשָּׂה הַהְוֹא אַשֵּׁר עְשׁוּ אַת־הַדָּבַּר הַרָע הַזָּהֹ אֶל־שִׂעְלֶיךָ אֶת־הָאִّישׁ אָוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקּלְתְם בַּאֲבַנִים וָמֵתוּ:
 - you shall take the man or the woman who did that wicked thing out to the public place, and you shall stone that man or woman to death.-
 - על־פִי ו שׁנָיִם עַדִּים אָו שַלשָה עַדִים יוּמָת הַמַת לָא יוּמַת עַל־פִי עֶד
- A person shall be put to death only on the testimony of two or more* witnesses; no one shall be put to death on the testimony of a single witness.—

evil from your midst. the rest of the people. Thus you will sweep out [the condemned] to death, followed by the hands of אין to put אין אין אין אין אין די אַער האָלִים הְהְיָהִיבִּל בָרִאִשׁנָהֹ לְהֲבִיּלוֹ וְיֶדִר כְּלִ־הָעָם בָּאַחֲרְנָה

лін міш рауе споѕеп, shall promptly repair to the place that your God assault-matters of dispute in your courts-you a controversy over homicide, civil law, or

verdict in the case, problem. When they have announced to you the magistrate in charge at the time, and present your

scrupulously all their instructions to you. to you from that place that 'nin chose, observing

announce to you either to the right or to the must not deviate from the verdict that they given you and the ruling handed down to you; you

sweep out evil from Israel: magistrate, that party shall die. Thus you will with serving there your God יחוה, or the presumptuously and disregard the priest charged

not act presumptuously again. sall the people will hear and be afraid and will sall the people will hear and be afraid and will

king over me, as do all the nations about me," it and settled in it, you decide, "I will set a has assigned to you, and taken possession of יוסע לאַליַדְיָלַ עָּלֶלְ לָתָן לְּךְ וְיִרִשְׂתָּהְ בָּרִי אַלְיִדְיִאָּ אָלָיִדְיִאָּ אָלָיָדָ אַלָּלָ לְתָן לְךְ וְיִרִשְׂתָּהִי וְיִשְׁלָּתְּיוֹ לִי מְלַלְיִי וְיִבְשְׁתָּהִי וְיִשְׁלָתְּהִי לִישְׁלָּתְּיִי לְיִם בְּתִּיִּי לְאָרָ לְאָרָ וְאָבָּי לְאָרָ לְאָרָ וְאָבָּי אַנְאָרָ אָאָרָ אָאָרָ אָשָׁרְ הָאָרָ אָלָי בְּתִּלְיִבָּי לְאָרָ לְלֶן בְּתְּלִי בְּתִּלְיִבְּי לְיִבְּילְ בְתָּלְיבָּי לְיִבְּילְ בְתָּלְיבָּי בְּתְּלְיבָּי בְּתָּלְיבָי בְתָּלְיבָּי בְּתְּלְיבָּי בְּתְּבְּילְ בְתָּלְ בְתָּבְּילִי בְתְּלְיבָּי בְתְּבְּי

over yourself one of your own people; you must not set a foreigner over you, one who is not your kin. chosen by your God 7777. Be sure to set as king

אס אפגע האלז האל אס אפגע הוהלג האל אס אפגע להמנ" way again." people back to Egypt to add to his horses, since

go astray; nor shall he amass silver and gold to

scroll by* the levitical priests. have a copy of this Teaching written for him on a

ולמניני בינמ מטניכו:

יבְתְר יְהֹנְה אֱלֶתַיִּרְ בָּוֹיָ רְּרָּהְ בַּרְּרָהְ בַּבְּיִבְיִ בִּהְלֵע בַּתְּלְּבֶּוֹ נִלְּמִנִּ נְלִּמְנִי אָבְ-עַמִּלְנִם אֹתָּר א בלי יפלאָ מִמְןְ דְּלָר לִמְשָׁלְּשָׁר וּמָלְ בְּלָר בְּמָר שְׁבְּרְ וּבְּרָר לְמִשְׁלְּמִי בְּלֶר בְּמָר שׁל

וֹבְנַמְּלָּ וֹבִינִּיגוּ צְ'בָּ אָת בַּלָּב בַּמִּמְלָּמ: and appear before the levitical priests, or the equity וְבְאֵלִי הַבְּּמִלִּים הַלְּלֵים רְאֶלִי הַבְּמָלִים הַלְבָּה בָּיָמִים הָהָהַ

געוֹע וֹמִּמִנִינַ כְּמַמְנִע כֹּכִבְ אַמָּר גִּנִינִנ:

עַּסְוּע מִן־הַיַּבְּרֶג אַמֶּרִינְנָּיִרְיִּ לְּךֶ יָמֶיִן וּשִּׁמְאַלְ: אַלר יוֹתּלִיה אָשֶׁר יוֹהַ נִיִּלָּה אָנוֹתָיִּפְ אַ Ya. Yor shall act in accordance with the instructions אַל

אַת-יְרוֹה אֶלְלְיֶגְרָ אַנְ אַלְ-הַתְּקָּם וּמִעְ הַאָּיִשְ הַדְּנִא וּבְעָּרָהָ הָרָ ם [to the dispute] פנל היאליע אָל־הַבּוֹן הָעִלֵּי אָלֵי לִבְּלָהִ שְׁלֵעָ אֶל־הַבּוֹן הָעָלֵּי לְשָׁהֶ לִשְׁהָ

בַּה וְאַמִּיִׁנְיָּ אַמְּיִמִּנִי מְּלֶנְ כִּכְּלְ בִּנִיִּם אַמֶּנִ סִבִּינִים

ىنش، م مُرْدِلْ صُرْكِكْ ذِيه سَادِحَدِ ذِسُسَ مُرْدِلْ هُدْسَ رُحَادِد هُشِد ذِهــهُنادِكَ

וֹגעוֹע אַמֹּג לַכְּם לַאַ עַסִפְּוּן לַמָּוָּכ כַּנִּינִג' עַזָּע מֹנָג:

מגַ-מְפֶּׁר מִלְפֵּנִי הַכְּהַנִּיִם הַלְנִיִם: אַר יִהְיָה toyal throne, he shall אַר יִהְיָה היאלי אַר בְּשֶׂבְּתִוּ עֶל בַּסָא מַמִלְכַהְוֹּ וְלָהָב לוֹ אֶת־מִשְׂנָה הַהַּוֹרֶה הַזֹּאַר.

- אַלהִיו לְּשַׁמִּר אַת־כַּל־הַבַרֵי הַתוֹרָה הַזָּאת וְאַת־הַחְקִים הָאֵלֵה לְעַשׂתְם:
- 19 Let it remain with him and let him read in it all והַיְתָה עַמוֹ וְקַרָא בוֹ כִּלִימֵי חָיֵיו לָמַען יַלְמַד לִיִראָה אָת־יְהוֹנָה his life, so that he may learn to revere his God הוהי, to observe faithfully every word of this Teaching as well as these laws.
 - 20 לְבַלְתִי רוּם־לָבָבוֹ מֵאֱחַיו וּלְבַלְתַי סוּר מן־הַמִּצְוָה יָמֵין וּשִׁמְאול לִמַען יָאַרִיך יָמִים על־מַמַלְכַתְוֹ הְוֹא וּבַנֵיו בַּקְרֵב יְשֹׁרָאֵל:
- Thus he will not act haughtily toward his fellows or deviate from the Instruction to the right or to the left, to the end that he and his descendants may reign long in the midst of Israel.

- The levitical priests, the whole tribe of Levi, להלוים הלוים כלישבט לוי חלק ונחלה עם־ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון:
 - shall have no territorial portion with Israel. They shall live only off הוהי's offerings by fire as their* portion,
- 2 and shall have no portion among their brother נְחַלָּתוֹ בַּאֲשֶׂר הְבֶּר־לְוֹ:
 - tribes: הוהי is their portion, as promised.
- מאַת הַלָּם מַאַת הַבָּח אִם־שֵׁוֹר אִם־שַׁה מַשְׁלָּט הַכֹּהַלִּים מַאַת הַעָּם מֵאָת זֹבְחַי הְזָבַח אִם־שַוֹר אִם־שַׁה ונתן לכהן הזרע והלחיים והקבה:
 - This then shall be the priests' due from the people: Everyone who offers a sacrifice, whether an ox or a sheep, must give the shoulder, the cheeks, and the stomach to the priest.

 - עלו: אַנרְ תַּתְּדְלוֹ: You shall also give him the first fruits of your new grain and wine and oil, and the first shearing of your sheep.
 - ובניו כל־הימים:
 - הוא האיד לשנת בשם־הוֹה has chosen him and his כי בוֹ בַּחָר יְהוֹה אֲלֹחֵיךָ מַפְלֹּשׁבְטֵיךָ לְעַמֹּד לְשׁנְת בְּשִׁם־יְהוֹה הֹא descendants, out of all your tribes, to be in attendance for service in the name of הוהי for all time.
 - הוא גר שם ובא (בכיל־ישראל אַשר־הוּא גר שם ובא וכי־יב"ג הַלּוֹי מאָחָד שׁעַרֵּידֶ מְכַּל־יִשׂראל אַשר־הוּא גַּר שׁם וּבַא (בייב"ג הַלּוֹי מאָחָד שׁעַרֵּידֶ מְכַּל־יִשׂראל אַשר־הוּא גַּר שׁם וּבַא בכל־אות נפשו אל־המקום אשר־יבחר יהוה:
 - throughout Israel where he has been residing, to the place that הוהי has chosen, he may do so whenever he pleases.
 - ושבת בשם יהוה אלהיו ככל־אחיו הלווים העמדים שם לפני
- He may serve in the name of his God הוהי like all his fellow Levites who are there in attendance before הוהי.
- 8 חֶלֶק כְּחֲלֶק יֹאכֵלוּ לְבָד מִמְכָּרִיו עַל־הָאָבוֹת:
- They shall receive equal shares of the dues. without regard to personal gifts or patrimonies.*
- 9 כי אַתַה בַּא אַל־הַאַרֵץ אֲשַר־יִהוָה אַלהַיִּךְ נֹתַן לְדָ לְאַ־תַלְמַד לְעַשׁוֹת כַתוֹעַבֹת הַגּוֹיַם הַהַם:
 - When you enter the land that your God הוהי is giving you, you shall not learn to imitate the abhorrent practices of those nations.
- ומנחש (איימצָא בן מעביר באָש קסם קסלים מעונן ומנחש לא־ימצָא בן מעביר באַש קסם מעונן ומנחש Let no one be found among you who consigns a son or daughter to the fire, or who is an augur, a soothsayer, a diviner, a sorcerer,

 - ים אֶל־הַמֵּתְים: וְחֹבֶר חֲבֶר וְשֹאָל אוֹב וְיִדְעָלִי וְדֹרְשׁ אֶל־הַמֵּתִים: 11 one who casts spells, or one who consults ghosts or familiar spirits, or one who inquires of the dead.

- 19 When in your war against a city you have to אַת־עצה לְנַהַּחַ עַלִּיוֹ נַרָּזֹן כִי מִמְנוּ תֹאַלֵל וָאֹתוֹ לְא תְכָרָת כִּי הַאָדֶם עץ הַשַּׁלֵה לָבָא מִפְנֵיךָ בַּמַצור:
 - besiege it a long time in order to capture it, you must not destroy its trees, wielding the ax against them. You may eat of them, but you must not cut them down. Are trees of the field human to withdraw before you into the besieged city?
- מצור על־הַעיר אֲשֵר־הוא עשה עמד מלחמה עד רְדָתָה:
- 20 Only trees that you know do not yield food may be destroyed; you may cut them down for constructing siegeworks against the city that is waging war on you, until it has been reduced.

- is assigning הוהי is assigning בּי־יִמִצַא חַלָּל בַּאֲדָמָהֹ אֲשֶׁר ְיְהוֹה אֱלֹהֶיךָ נֹתַן לְּךָּ לְרְשַׁתְּה נֹפֶּל בַּשַׂדַה לָא נוֹדַע מֵי הְכַּהוּ:
 - you to possess, someone slain is found lying in the open, the identity of the slaver not being known.
- 2 ויָצַאָוּ זִקְנֵיךָ וִשֹּפְטַיִךְ וּמַדְדוּ אֱל־הַעָּלִים אֲשֵׁר סִבִיבִּת הַחְלַל:
- your elders and magistrates shall go out and measure the distances from the corpse to the nearby towns.
- 3 וְהָיָה הָעִיר הַקּרֹבָה אֶל־הֶחְלָל וְלָקחוֹו זִקנֵי הָעִיר הַהְוֹא עֶגְלָת בַּלְּר אַשַר לִא־עבַד בַּה אַשַר לא־מַשכה בעל:
- The elders of the town nearest to the corpse shall then take a heifer which has never been worked, which has never pulled in a yoke;
- וָהוֹלִדוּ זָקנַי הַעִּיר הַהַוֹא אֲת־הַעָגלַה אֱל־נַחַל אֵיתוֹ אֲשֵר לֹא־יַעבַד בּוֹ וַלָּא יָזַרַע וערפו־שם אַת־הַעגלַה בַּנַחַל:
- and the elders of that town shall bring the heifer down to an everflowing wadi, which is not tilled or sown. There, in the wadi, they shall break the heifer's neck.
 - ונגשו הַכֹּהַנִים בַנֵי לֵוּי כִּי בַם בַּחַר יִהוָה אֵלֹהֵיךָ לִשַׁרְתוֹ ולברך בשם יהוה ועל־פיהם יהיה כל־ריב וכל־נגע:
- The priests, sons of Levi, shall come forward; for vour God הוהי has chosen them for divine service and to pronounce blessing in the name of הוהי, and every lawsuit and case of assault* is subject to their ruling.
- 6 וִכֿל זִקנֵי הַעִיר הַהְוֹא הַקּרֹבִים אֵל־הַחְלָל יִרְחַצוּ אֵת־יִדֵיהֵם עַל־הַעָגְלָה הַעַרוּפַה בַנַּחַל:
 - Then all the elders of the town nearest to the corpse shall wash their hands over the heifer whose neck was broken in the wadi.
- : יענוּ ואַמְרוּ יַבִּינוּ לָא)שפכה(]שַפַכוּ[אַת־הַהַם הַוֹּה וַעִינֵינוּ לָא רַאוּ: 7
- And they shall make this declaration: "Our hands did not shed this blood, nor did our eyes see it done.
 - כַפַר לעמר ישראַל אַשר־פּרִית יְהוֹה וַאַל־תֹתוֹ דָּם נַלִּי בַּקְרֵב עמד ישראל ונכפר להם הדם:
- Absolve, הוהי, Your people Israel whom You redeemed, and do not let guilt for the blood of the innocent remain among Your people Israel." And they will be absolved of bloodguilt.
- 9 וְאַתָּה תְּבַעֶר הַדָּם הַנָּקִי מִקרְבְּךָ כִי־תַעֲשֶׂה הַיָּשֶׂר בְּעִינֶי יְהֹוָה:
- Thus you will remove from your midst guilt for the blood of the innocent, for you will be doing what is right in the sight of הוהי.

that your God 7177 is dispossessing them before and it is because of these abhorrent things אָלָה יִהוֹה אָלָה יִהוֹלָלָה יִהְאַלֶּה יִהְאַלָּה יִהְרָה בָּלְיִתְיִּהְיִה אַלְהִי הַלָּלְבָּלְ הַתַּאֲלָה יִהְלָבְ הַתַּאַלָה יִהְלָבְּלָה הַלְּלָבְי הַתַּאָלָה יִהְלָבְי הַרָּה אָלְהְיָב יוֹנְה אָלָהְיָב יוֹנָה אָלָהְיָב יוֹנָה אָלָהְיָב יוֹנָה אָלָהְי

however, your God ATIT has not assigned the like. indeed resort to soothsayers and augurs; to you, אלירמעגנים ואלירמעגנים ואלירמעגנים אלירמעגנים אלירמעגנים אלירמעגנים אלירמעגנים אלירמעגנים אלירמעגנים אלירמעגני

whom you shall heed. אלקיר השמקארן: From among your own people, your God אינורי לו יְלִיא מקרבן: אַלְירָ בְּלֵנִי יָקִים לְן יְהַוֹּה אֵלְירָ הַשְׁמִיאָרוּי בּאַבּי הַשְּׁמִיאָרוּי בּאַבּי הַשְּׁמִיאָרוּי אַנוּר אַלְירָ הַאָּרָי בּאַבּי הַשְּׁמִיאָרוּי בּאַבּי בּאַרָּי הַאַרָּי בּאַרָּי בּאַרָי בּאַרָּי בּאָרָי בּאָרָ בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָ בּאָרָ בּאָרָי בּאָל בּאָרָי בּאָיי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָי בּאָרָ

see this wondrous fire any more, lest I die." not hear the voice of my God 7717 any longer or Horeb, on the day of the Assembly, saying, "Let me

nwo זיסma mong their own אָקים לַהָּם מִקָּרֶבְ אָתִיקָם בִּמֶּוֹךְ וְנְתִּתִּי דְבָרֵי בְּפִיּוֹ וְדָבֶּר speaking thus.

that I command; will put My words and who will speak to them all people a prophet like yourself, in whose mouth I

prophet] speaks in My name, I Myself will call to אין sugary to heed the words [the they who fails to heed the words [the hords] אינקי אָשֶׁר לָא־יִשְׁמַלָּ אֶלָ-דְּבֶּרָי אֲשֶׁר לֶדֶבָּר בַשְׂמֵי אֶלֶר.

who speaks in the name of other gods—that prophet an oracle that I did not command to be uttered, or אך הנגליא אֲשֶׂר יָזִיר הָבֶר הַבֶּל put any prophet who presumes to speak in My name אך הנגליא אֲשֶׂר יָזִיר הָבֶר הָבֶל הַשְׁלִי אֶת אֲשֶׂר לְאִ־צִּוּיִתִילִי

that the oracle was not spoken by "hin?"— יבובולי יהאלר בלבבבר אישי האידיה אידי דיבולי ההלה לאידובר אישי האידי האידיה אידיה האידיה האידי

presumptuously: do not stand in dread of that spoken by 7717; the prophet has uttered it oracle does not come true, that oracle was not

מוֹרָישׁ אוֹתָם מפָנֶיך:

ישִׂמַעוּ וֹאַעַּבּׁי לָא כָּוֹ נִּעוֹ לָבְ יִבִּנִבּ אֵבְבַיֹּגַב:

עוד וְלָא אַמִוּת: אַסָּף לִשְּׂמֶלְ אָת־קוֹל יְהֹוָה אֱלּהָי וְאָת־הָאַשׁ הַנְּדִלָּה הַזָּאַת לְאַ־אָרְאָה אָס This is just what you asked of your God אמן at הורהי At הורהי God your God יהוָה אֱלוֹלֶילְ בְּחֹלֵב בְּיִלִם הַקּקִלְ לֵאמֶר לָא

ni lləw ənob əven yehl", em ot biss הוהי Whereupon או ניאגןר יְהֹוָה אַלִּי הַיּטִיבוּ אֲשֶׂר הִבְּרוּ:

אַלְגַּעִּם אַת כַּלְ-אַמָּר אַצַּוּנוּ:

לְבַקְּׁר נִאֶּׁמֶּׂר יְבַקְּׁר בַּמֶּם אֵבְנַיִּים אֲֹנִדְיִם נִּמֶּע עַנִּבָּיא עַעִּוּא:

עַבַּלֶּב אַמֶּנֶב לָאַ-דַבְּקְרָוֹ יְהַנְּה בְּנָבוֹלְ הַבְּלֶנִ הַנְּלֶגָא לָאַ תָּנִיר מִמֶּנִּי: and the הוהי in נקאיקה ווה אפeaks in the prophet speaks in the name of הוהי and the right ווו איבורי ולא יב'א קוא לבא הוא

6I

have dispossessed them and settled in their towns land your God 'nin is assigning to you, and you אָטַבּיבּוֹלָם אָשָׁלַ בְּעַנִּע אַשְּׁבָּע ווּער yk אָלַבְּלֶבְ בְּעָנִי אַרָבְּיבָּע בְּעָבָּע אַשָּׁבָּע הַשָּׁל בְעַנָּע אַלַבְּלָבַ אַ אַרָבְּיבָנָם אָלַבְּלָב אָלַבְּלָב אָלַבְּלָב אַלְבָבָּע אַערבּיבָוּלָם אָלַבְּלָב עַנָּן לַלְךְ

your God 7777 is giving you to possess. קל התול אַרְאָן אֶרֶאָן אֶשֶׁל יְהְוָה אֶלֶלֶינָ נוָן לָךְ von spall set aside three cities in the land that

אַגראַנְצָם וְיִּרִשְׂנְלֶם וְיֶשְׁבֶּלֶ בָּעָרֵיהָם וּבְבָבְתַּיִּהֶם:

lest he die in battle and another harvest it. never harvested it? Let him go back to his home, 6 Is there anyone who has planted a vineyard but has

household as his wife]." household]? Let him go back to his home, lest he die in battle and another take her [into his wife,* but who has not yet taken her [into his is there anyone who has paid the bride-price for a strict (בְּינִתְוֹ קֶבֶוֹתִוֹ קֶבְינַתִּ קָבִינַתִּ קָבִינַתִּ קָבִינַתִּ קָבִינַתִּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ אַשְׁי בְּקַרִי בְּקַרְיִבְּיִתְּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ קָבִינַתְּ בְּקַרִינַתְּ בְּקַרִינַתְּ בְּקַרִינַתְּ בְּקַרִינַתְּ בְּקַרִינָתְ בָּבְּתַּתְּ בְּקַרִינָתְ בַּקְרָבְּיִתְּי בְּקַרִינָתְ בַּרְיִבְּתְּי

Let him go back to his home, lest the courage of his comrades flag like his." and say, "Is there anyone afraid and disheartened?

troops, army commanders shall assume command of אלי קדקר אֶל־דָקָר הקעש או Wyen the officials have finished addressing the יוֹדֶיֶר בְכַלְּת הַשְּׁמַרָים לְדָבֶר אֶל־דָקָים וְפָקָדָּר שָׁרָי צְבָאַלוֹ

.each of peace. 10 Myen you approach a town to attack it, you shall

battle with you, you shall lay siege to it; nioį bluow sud ,uoy ot surrender to you, but would join בו אם יאם לא תשְלִים עַמְן וְעָשְׁתָה עַמָן מִלְחָמָה וְצַרְתָּ עֶלֶיה:

town—all its spoil—and enjoy the use of the spoil of your enemy, which your God 'first gives you. the children, the livestock, and everything in the ដ្ឋារ ឯឯឯងក្នុង ដង់រដ្ឋារ ឯងគ្គារ ឯក្រុមប្រជាជ្ជារ មត្តរដ្ឋារ ប្រជុំ ជាក្រុង អ្នក អនុសាធ មនុស្ស (ye wowen'

far from you, towns that do not belong to nations

shall not let a soul remain alive. your God 7717 is giving you as a heritage, you איייל קין נקן לך נחַלָה אַ In the towns of the latter peoples, however, which

Amorites, the Canaanites and the Perizzites, the Hivites and the Jebusites—as your God 'nin has TO No, you must proscribe* them—the Hittites and the Active and the Hittites and the Hitti

stand guilty before your God יחוח. things that they have done for their gods and you

> בַּמִלְעַמְע וֹאֹּגִּתְ אַעַוֹר גְּעַלְלֶנִּנִּ: וּבֹג-נִאַגִּת אַמִּגַרַנֹמֹּג כְּנִבְם וֹלָא נוֹלִלְן גַלְב' וֹגַמַּב לִבֹגִעוֹן פֿוֹבגִּעוּנִי

במלְנוֹמְני וֹאַּ מִתְ אַנוֹר גַּלִּנוֹנִיני:

וֹלְבְ וֹנְתַּבְ לְבַּנְעַוֹּ וְלָא נְעָּס אָעַ-לְבָּב אָעַנְּנִ כּלְבָבַוֹנִ אליהקעל קרבר אֶליהקעל (אָברר אֶליהקעל go on addressing the troops וניקפור השלורים לרבר אֶליהקעל האברה איש הניבא ורוך הלבב

לְבַ לְעֵּס וֹאַדְבוּוּב:

ذِلاَ لَمُحَرِّبُ مُن شِرْدٍ مِنْجُدِكَ مُشِدِ ثَنَا نَبِيْكِ مُرْدِيدً ذِلاً:

עלקם האַלָּם עלנה: Thus you shall deal with all towns that lie very לד בן תַעֲשֶה לְבֶל־הַעֶּלִים הַרָּחַקֹּת מִמָּךְ מָאֶרַ אַשֶּר

וְהַיְבוּסֵי כַּאֲשֶׂר צִּוְּךְ יְהֹוָה אֶלְהַיִּך:

לָאלְעַגעים וֹעִמֹאִעִּם לִגעִוֹע אֶלְעַגִּלֶם: tread you into doing all the abhorrent lest they lest they lest they lest they shift קלולן אֶעֶל לָא־יָלְמִרָּן

- 3 תַּכִין לַךָּ הַבָּרַךָּ וִשַלָּשׁתָּ אֵת־גַבִּוּל אַרְצֵךָ אֲשֵׁר יַנְחִילְךָ יְהֹוָה אַלהַיך וָהַיָּה לְנִוּס שַׂמֵה כַּל־רֹצֵח:
 - You shall survey the distances, and divide into three parts the territory of the country that your God הוהי has allotted to you, so that any [man]* who has killed someone* may have a place to flee
- וזה דבר הרצח אשר־ינוס שמה וחי אשר יכה את־רעהו 4 בבלי־לַעת וַהָּוֹא לֹא־שׁנָא לַוֹ מַתְמֹל שׁלְשׁם:
 - Now this is the case of the killer who may flee there and live: one who has slain another unwittingly, without having been an enemy in the
- זַיְעוֹ לָבֶרְתַן לְבָרָת עֲצִים וְנַהַּחָה יָדְוֹ בַנַּרְוֵן לְכַרְת 5 וַאֲשֵׁר יָבוֹ אַת־רֵעָהוּ בַיַּער לְחִטִב עֲצִים וְנַהַּחָה יָדְוֹ בַנַּרְוֵן לְכַרְת הַעָץ וְנָשַׁל הַבַּרֵזֵל מַן־הָעָץ וּמַצַא אַת־רֵעָהוּ וָמַת הֿוּא יַנֵּוּס אַל־אַחַת הַעָרִים־הָאֵלֵּה וַחִי:
- For instance, a man goes with another fellow into a grove to cut wood; as his hand swings the ax to cut down a tree, the ax-head flies off the handle and strikes the other so that he dies. That man shall flee to one of these cities and live.—
 - פן־ירדף גֹאל הדם אחרי הרצח כי־יחם לבבו והשיגו כי־ירבה הַהַּרֶךָ וָהְכָּהוּ נָפֵשׁ וָלוֹ אַין מְשִׂפָּט־מַוֶת כִּי לְא שׁנָא הַוּא לִוֹ מתמול שלשום:
- Otherwise, when the distance is great, the blood-avenger, pursuing the killer in hot anger, may overtake him and strike him down; yet he did not incur the death penalty, since he had never been the other's enemy.
- עליכן אַנכִי מצַוּך לֵאמר שׁלְשׁ עִרִים תְבַדֵּיל לְךָ: 7 That is why I command you: set aside three cities.
- אָמ־יַרְתִּיב יְהֹוָה אֱלֹהֶירָ אֶת־גִּבֻלְךְ כַּאֲשֶׂר נִשִּבְע לַאֲבֹתְיךָ וְנָתַן 8 לָלָ אַת־כַּל־הָאַרֵץ אַשַר הַבַּר לַתַת לַאַבֹּתִיךָ:
- And when your God הוהי enlarges your territory, as was sworn to your fathers, and gives you all the land that was promised to be given to your fathers-
- 9 כִּי־תִשְׁמֹר אֲתִ־כַּל־הַמַצוָֹה הַזֹֹאת לַעְשֹׁתָה אֲשֵׂר אַנֹכִי מַצוּךֵ הַיּוֹם לאהבה את־יהוה אלהיד וללכת בדרכיו כל־הימים ויספת לד עוד שַלְשׁ עַרִּים עַל הַשַּלְשׁ הָאַלֵה:
- if you faithfully observe all this Instruction that I enjoin upon you this day, to love your God and to walk in God's ways at all times—then you shall add three more towns to those three.
 - נַחֲלָה וְהָיָה עָלֶיךָ הָּמִים:
 - דָם נָקִי בַּקְרֶב אַרְצְרֵ אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתְן לְךָ 10 Thus blood of the innocent will not be shed, bringing bloodguilt upon you in the land that your God הוהי is allotting to you.
 - וֹבֶּכְשׁ וָמָת וֹהְכָּהוּ נְפָשׁ וְמָת If, however, a man who is the enemy of another ונס אל־אחת הערים האל:
 - lies in wait and sets upon [the victim] and strikes a fatal blow and then flees to one of these towns.
 - 12 the elders of his town shall have him brought back
 - from there and shall hand him over to the blood-avenger to be put to death;
 - 13 לא־תַחוֹס עִינְךָ עַלְיו וּבְעַרְתְּ דָם־הַנָּקִי מִישִׂרָאֵל וְטִוֹב לָךְ:
- you must show him no pity. Thus you will purge Israel of the blood of the innocent,* and it will go well with you.
 - בארץ אַשר יהוה אַלהיד נתן לך לרשתה:
 - לא תסיג גבול רער אשר גבלו ראשנים בנחלתן אשר תנחל 14 You shall not move your neighbor's landmarks, set up by previous generations, in the property that will be allotted to you in the land that your God is giving you to possess.

- א אַשר יַחַטָא אַשר יַחַטָא ft לָא־יָהוֹם עָּד אָחָד בָּאִישׁ לְכַל־עָוֹן וּלְכַל־חָטָאת בָּכְל־חָטָא אַשֶּר יַחַטָא A single witness may not validate against an על־פִי ן שנַי עדים אַו על־פִי שלשה־עדים יַקוּם דַּבַר:
 - [accused] party any guilt or blame for any offense that may be committed; a case can be valid only on the testimony of two witnesses or more.*

 - 16 If someone appears against another party to testify maliciously and gives incriminating yet false testimony.
 - 17 וְעָמְדָוּ שֹנְי־הָאֲנָשָיִם אֲשֶׂר־לָהֶם הָרִיב לִפְנָי יְהֹוָה לִפְנָי הַכְּהֵנִים וָהַשַּׂפִּטִים אֲשֵׁר יִהיִוּ בַּיָמֵים הָהַם:
 - the two parties to the dispute shall appear before הוהי, before the priests or magistrates in authority at the time,
 - 18 וִדָרִשוּ הַשֹּפְטִים הֵיטֶב וְהִנָּה עָד־שֶׂקר הָעַד שֶׁקר עָנָה בְאָחִיו:
- and the magistrates shall make a thorough investigation. If the one who testified is a false witness, having testified falsely against a fellow Israelite.
 - 19 וַעשִיתֵם לוֹ כַאַשֵּׁר זָמַם לַעשׁוֹת לְאָחַיו וּבַעַרְתְ הָרָע מַקְרבֵּךָ:
- you shall do to the one as the one schemed to do to the other. Thus you will sweep out evil from vour midst:
 - 20 וָהַנָּשַׂאָרִים יִשַּׁמִעָּוּ וַיִּרָאוּ וִלְּא־יֹסְפוּ לַעֲשׁוֹת עוֹד כַּדָּבַר הָרַע הַזָּה
- others will hear and be afraid, and such evil things will not again be done in your midst.
 - ברגל:
 - יד ביִד רְגֶל Nor must you show pity: life for life, eye for וַלְא תְחְוֹס עִינָךְ נָפֶשׁ בַּנֶפֶשׁ עִין בְּעַין שֵׁן בְשַׁן יִד בִיִד רְגֶל eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot

- 1 כִּי־תַצֵּא לַמַלְחָמָה עַל־אֹיִבַרָ וְרָאִית סִוּס וַרָּכֵבַ עָם רָב מַמַךָ לָא תִירָא מַהָם כִּי־יָהֹוָה אֱלֹהֵיךָ עַמַּךְ הַמַעַלְּךָ מַאֲרֵץ מִצְרִיִם:
 - When you [an Israelite warrior] take the field against your enemies, and see horses and chariots-forces larger than yours-have no fear of them, for your God הוהי, who brought you from the land of Egypt, is with you.
 - 2 וָהַיָּה כַּקַרָבַכֶם אֱל־הַמַלִּחָמַה וִנָנַשׁ הַכֹּהַן וִדְבֵּר אֱל־הַעְם:
- Before you join battle, the priest shall come forward and address the troops.
- 3 ואָמַר אַלַהֶם שֹמַע יִשִּׁרָאֵל אַתַּם קרֵבִים הַיַוֹם לַמִלְחָמָה עַל־אֹיִבֵיכַם אַל־יֵרָךָ לְבַבַבֶּם אַל־תִירִאוּ וְאַל־תַחִפוּוּ וְאַל־תַעַרְצִוּ מִפְנֵיהֵם:
- He shall say to them, "Hear, O Israel! You are about to join battle with your enemy. Let not your courage falter. Do not be in fear, or in panic, or in dread of them.
- who marches with you to do בי יְהוֹה אֵלְהִיכָּם הַהֹּלֶךְ עִמְכָם לְהַם עם־אִיבֵיכָם לְהוֹשִׁיע :אַתכם
 - battle for you against your enemy, to bring you
- וִדְבַּרִוּ הַשַּׂטַרִים אֱל־הַעָם לֵאמוֹ מִי־הַאִּישׁ אֲשֵׂר בַּנָה בַיִת־חַדָשׁ וְלָא תַנַכוֹ יֵלֶךָ וַיָשֵב לִבִיתוֹ פַּן־יַמוּת בַמַלְחַלֵה וְאִיש אַחֵר יַחנְכֵנוּ:
- Then the officials shall address the troops, as follows: "Is there anyone who has built a new house but has not dedicated it? Let him go back to his home, lest he die in battle and another dedicate it.